EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2015 02 25
COM(2015) 69 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

DĖL 2013 M. JONIZUOJANČIĄJA SPINDULIUOTE APDOROTŲ MAISTO PRODUKTŲ IR JŲ SUDEDAMŲJŲ DALIŲ

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

DĖL 2013 M. JONIZUOJANČIĄJA SPINDULIUOTE APDOROTŲ MAISTO PRODUKTŲ IR JŲ SUDEDAMŲJŲ DALIŲ

1. ĮVADAS

Ši ataskaita, kaip reikalaujama pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 1999/2/EB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su jonizuojančiąja spinduliuote apdorotais maisto produktais ir jų ingredientais, suderinimo[1] 7 straipsnio 4 dalį, apima 2013 m. sausio 1 d.–gruodžio 31 d. laikotarpį. Joje apibendrinama Europos Komisijai 26 valstybių narių pateikta informacija. Malta ir Kroatija 2013 m. duomenų nepateikė. Kroatija į ES įstojo 2013 m. liepos 1 d.

2. TEISINIS PAGRINDAS IR PAGRINDINIAI FAKTAI

Pagal Direktyvos 1999/2/EB 7 straipsnio 3 dalį reikalaujama, kad valstybės narės Komisijai kasmet pateiktų:

– jonizuojančiosios spinduliuotės įmonėse atliktų tikrinimų rezultatus, ypač susijusius su apdorotų maisto produktų ir maisto sudedamųjų dalių kategorijomis ir kiekiu bei paskirtomis dozėmis,

ir

– produktų realizavimo etape atliktų tikrinimų rezultatus ir informaciją apie metodus, naudojamus apdorojimui jonizuojančiąja spinduliuote nustatyti.

Pagal tos direktyvos 7 straipsnio 4 dalį reikalaujama, kad Komisija *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbtų:

– išsamią informaciją apie patvirtintas švitinimo įmones valstybėse narėse ir apie bet kokius jų statuso pasikeitimus;

– ataskaitą, pagrįstą informacija, kurią jai kasmet pateikia nacionalinės priežiūros institucijos.

Informacija apie bendruosius maisto produktų švitinimo aspektus yra pateikiama Komisijos Sveikatos ir vartotojų apsaugos generalinio direktorato svetainėje[2].

2.1. Švitinimo įmonės

Maisto produktus ir maisto sudedamąsias dalis galima švitinti tik patvirtintose švitinimo įmonėse. ES esančias įmones patvirtina valstybių narių kompetentingos institucijos. Vadovaudamosi Direktyvos 1999/2/EB 7 straipsnio 3 dalimi valstybės narės privalo pranešti Komisijai apie jų patvirtintų švitinimo įmonių sąrašą.

Direktyvos II priede išvardyti maisto produktai ir maisto sudedamosios dalys gali būti apdorojamos naudojant tik šiuos spinduliuotės šaltinius:

– radionuklidų ^{60}Co arba ^{137}Cs gama spindulius;

– ne didesnės kaip 5 MeV nominalios energijos rentgeno (didžiausia kvanto energija) spindulius, gautus iš automatinių šaltinių;

– ne didesnės kaip 10 MeV nominalios energijos elektronų (didžiausia kvanto energija) spindulius, gautus iš automatinių šaltinių.

Patvirtintų švitinimo įmonių valstybėse narėse sąrašas yra viešai prieinamas, nes jį skelbia Komisija[3].

---

1 1999 m. vasario 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/2/EB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su jonizuojančiąja spinduliuote apdorotais maisto produktais ir jų ingredientais, suderinimo (OL L 66, 1999 3 13, p. 16).

2 http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/irradiation/index_en.htm.

2.2. Spinduliuote apdoroti maisto produktai ir maisto sudedamosios dalys

Pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 1999/3/EB dėl jonizuojančiąja spinduliuote apdorotų maisto produktų ir maisto komponentų Bendrijos sąrašo patvirtinimo[4] ES leidžiama švitinti džiovintas aromatines žoles, prieskonius ir augalinius pagardus. Be to, septynios valstybės narės Komisijai pranešė, kad jos ir toliau taikys nacionalinius leidimus tam tikram maistui ir jo sudedamosioms dalims pagal Direktyvos 1999/2/EB 4 straipsnio 4 dalį. Komisija paskelbė nacionalinių leidimų sąrašą[5].

Ant bet kurio apšvitinto maisto produkto, kurio viena ar daugiau sudedamųjų dalių buvo apšvitintos, etiketės privalo būti žodžiai „Apšvitinta“ arba „Apdorota jonizuojančiąja spinduliuote“. Jei apšvitintas produktas yra sudėtinio maisto produkto sudedamoji dalis, tie patys žodžiai nurodomi sudedamųjų dalių sąraše šalia jo pavadinimo. Kai produktai parduodami nefasuoti, šie žodžiai kartu su produkto pavadinimu nurodomi taros, į kurią produktai yra sudėti, viršuje arba šone.

Remdamasis Europos Komisijos suteiktais įgaliojimais, Europos standartizacijos komitetas (toliau – CEN) standartizavo kelis analizės metodus, kad būtų užtikrintas tinkamas ženklinimas arba nustatyti neleidžiami produktai.

3. ŠVITINIMO ĮMONĖSE ATLIKTŲ TIKRINIMŲ REZULTATAI IR NAUDOTOS DOZĖS

Šioje ataskaitos dalyje pateikiami švitinimo įmonėse atliktų tikrinimų rezultatai, ypač susiję su apdorotų produktų kategorijomis ir kiekiu, taip pat su skirtomis švitinimo dozėmis. Vadovaujantis valstybių narių pateikta informacija, kompetentingų institucijų atlikti tikrinimai patvirtino, kad švitinimo įmonės atitinka Direktyvos 1999/2/EB reikalavimus.

Šios lentelės ir skaičiai rodo valstybėse narėse patvirtintose švitinimo įmonėse 2013 m. atliktų tikrinimų rezultatus, ypač susijusius su apdorotų maisto produktų ir maisto sudedamųjų dalių kategorijomis ir kiekiu bei skirtomis dozėmis.

3.1. ES rezultatų apibendrinimas

Lentelėje pateikiamas bendras maisto produktų, kurie patvirtintose 13 Europos Sąjungos valstybių narių esančiose švitinimo įmonėse buvo apdoroti jonizuojančiąja spinduliuote, kiekis (tonomis).

Valstybė narė	Patvirtintų įmonių skaičius	Apdorotas kiekis (tonomis)
Belgija	1	3 399,3
Bulgarija	2	Nėra švitintų maisto produktų
Čekija	1	24,4
Vokietija	4	103,3

[3] OL C 265, 2012 9 1, p. 3.

[4] 1999 m. vasario 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/3/EB dėl jonizuojančiąja spinduliuote apdorotų maisto produktų ir maisto komponentų Bendrijos sąrašo patvirtinimo (OL L 66, 1999 3 13, p. 24).

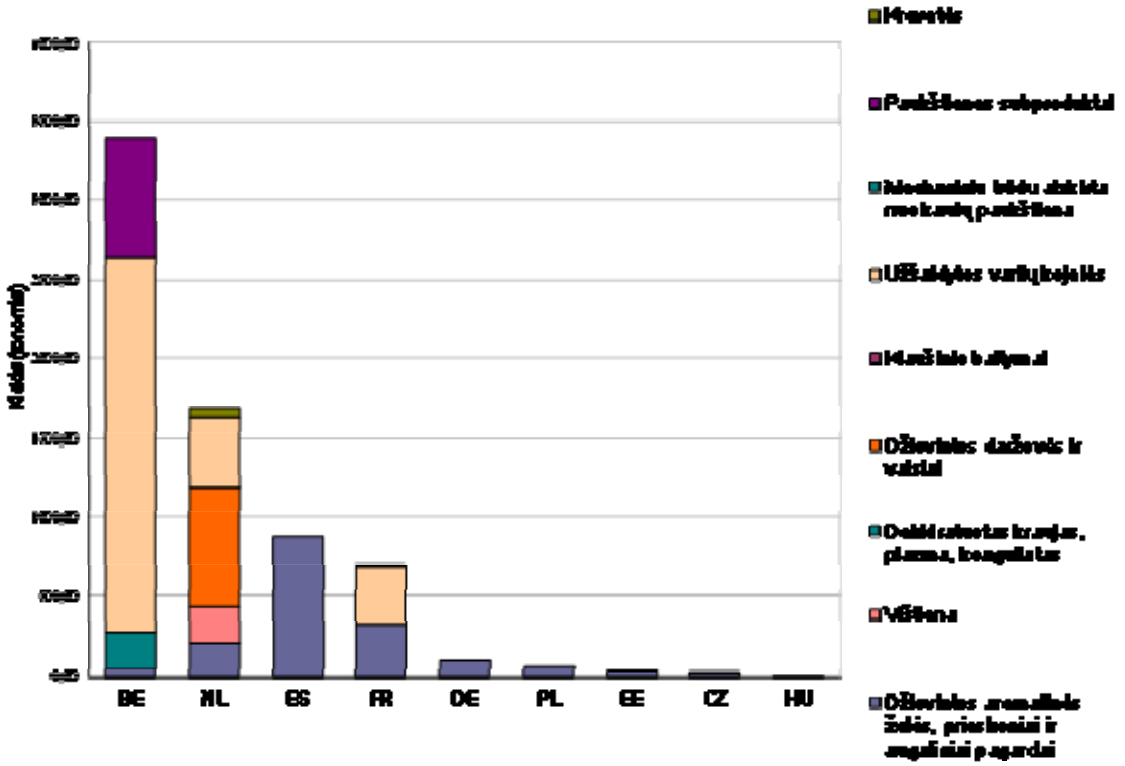
[5] OL C 283, 2009 11 24, p. 5.

Estija	1	35,2
Ispanija	3*	871,0
Prancūzija	5	691,0
Italija	1	Nėra švitintų maisto produktų
Vengrija	1	6,7
Nyderlandai	2	1 678,6
Lenkija	2	66,7
Rumunija	1	Nėra švitintų maisto produktų
Jungtinė Karalystė	1	Nėra švitintų maisto produktų
Iš viso:	**25**	**6 876,2**

* Dviejose iš trijų įmonių maisto produktai nešvitinti.

13 Europos Sąjungos valstybių narių yra 25 patvirtintos švitinimo įmonės. 7 iš 25 patvirtintų įmonių maisto produktai nešvitinti. 2013 m. maisto produktai buvo švitinami tik 9 iš 13 valstybių narių.

Histogramoje pateikiamas bendras maisto produktų, kurie 2013 m. patvirtintose Europos Sąjungos švitinimo įmonėse buvo apdoroti jonizuojančiąja spinduliuote, kiekis (tonomis) ir kategorija.

Patvirtintų švitinimo įmonių nėra šiose valstybėse narėse: Danijoje, Airijoje, Graikijoje, Kipre, Latvijoje, Lietuvoje, Liuksemburge, Austrijoje, Slovėnijoje, Slovakijoje, Suomijoje, Švedijoje, Portugalijoje.

Toliau pateikiamose lentelėse nurodomos susijusiose valstybėse narėse švitintų produktų kategorijos ir skirtos dozės.

3.2. Belgija

Maisto produktai	**Sugertoji dozė (kGy)**
Džiovintos aromatinės žolės, prieskoniai ir augaliniai pagardai	4–7,9
Dehidratuotas kraujas, plazma, koaguliatas	2,2–6,6
Užšaldytos varlių kojelės	2,7–4,7
Paukštienos subproduktai	3,1–4,4

3.3. Čekija

Maisto produktai	**Sugertoji dozė (kGy)**
Džiovintos aromatinės žolės, prieskoniai ir augaliniai pagardai	5,66–9,92
Džiovintos daržovės ir vaisiai*	6,65–8,7

* *Leccinum* sp., *Suillus luteus*, *Boletus edulis* ir džiovintų grybų mišinys

3.4. Vokietija

Maisto produktai	**Sugertoji dozė (kGy)**
Džiovintos aromatinės žolės, prieskoniai ir augaliniai pagardai	5–10

3.5. Estija

Maisto produktai	**Sugertoji dozė (kGy)**
Džiovintos aromatinės žolės, prieskoniai ir augaliniai pagardai	10

3.6. Ispanija

Maisto produktai	**Sugertoji dozė (kGy)**
Džiovintos aromatinės žolės, prieskoniai ir augaliniai pagardai	9,31

3.7. Prancūzija

Maisto produktai	**Sugertoji dozė (kGy)**
Džiovintos aromatinės žolės, prieskoniai ir augaliniai pagardai	5–10
Užšaldytos varlių kojelės	1–10
Mechaniniu būdu atskirta nuo kaulų paukštiena	4–10

3.8. Vengrija

Maisto produktai	**Sugertoji dozė (kGy)**
Džiovintos aromatinės žolės, prieskoniai ir augaliniai pagardai	2–10

3.9. Nyderlandai

Maisto produktai	Sugertoji dozė (kGy)
Džiovintos aromatinės žolės, prieskoniai ir augaliniai pagardai	4–8
Vištiena	3–5
Džiovintos daržovės ir vaisiai	2–8
Kiaušinio baltymai	1
Užšaldytos varlių kojelės	4–8
Krevetės	3

3.10. Lenkija

Maisto produktai	Sugertoji dozė (kGy)
Džiovintos aromatinės žolės, prieskoniai ir augaliniai pagardai	5–10

4. PRODUKTŲ REALIZAVIMO ETAPE ATLIKTŲ TIKRINIMŲ REZULTATAI IR METODAI, TAIKOMI ŠVITINTIEMS MAISTO PRODUKTAMS NUSTATYTI

Lentelėse nurodyti produktų realizavimo etape atliktų tikrinimų rezultatai ir informacija apie metodus, naudojamus apdorojimui jonizuojančiąja spinduliuote nustatyti.

4.1. ES rezultatų apibendrinimas

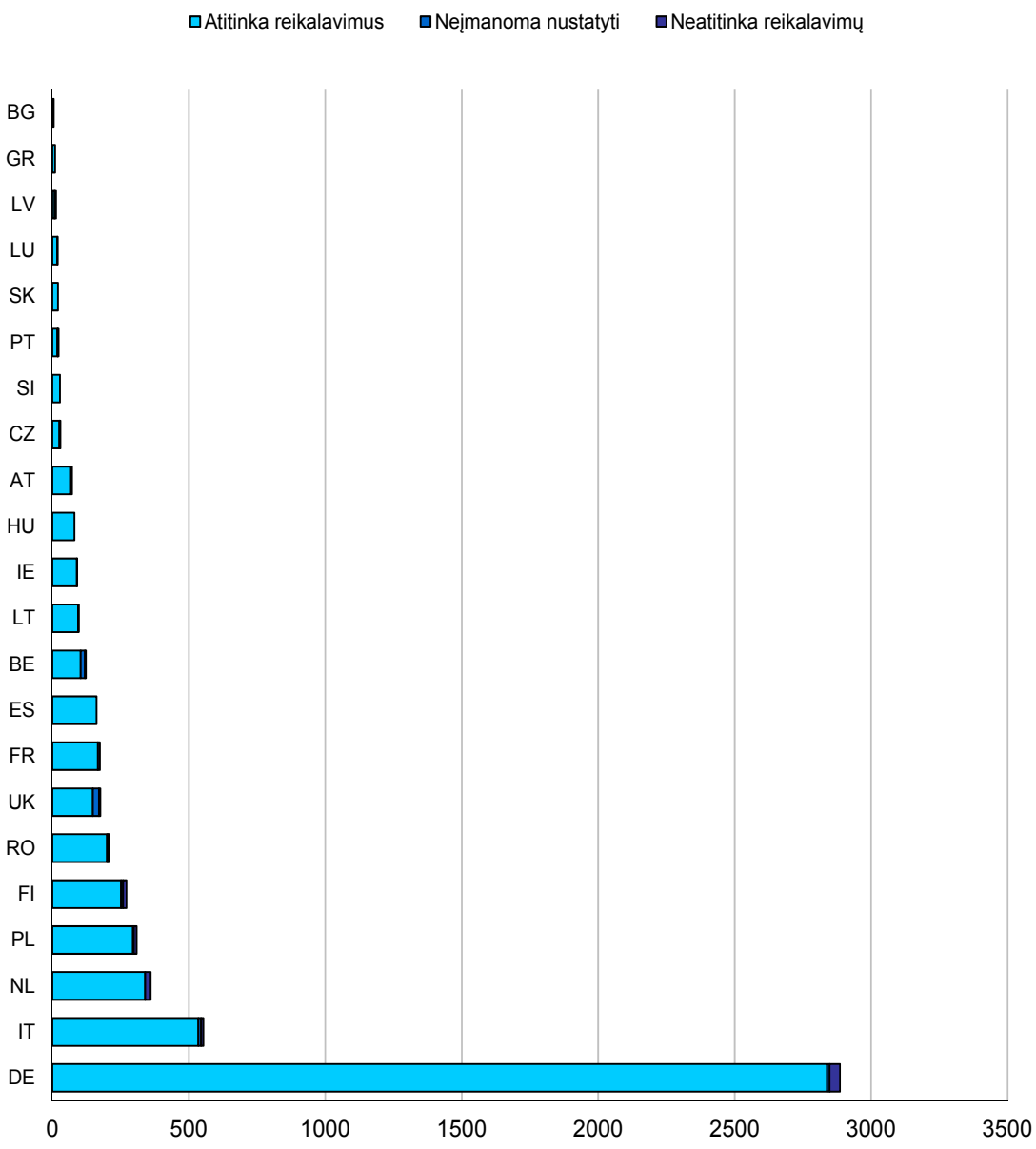
Šioje lentelėje apibendrinami tirti mėginiai ir visoje Europos Sąjungoje gauti rezultatai.

Valstybė narė	Atitinka reikalavimus	Neįmanoma nustatyti	Neatitinka reikalavimų	Iš viso mėginių	Visų ES mėginių %
BE	104	16	3	123	**2,1 %**
BG	5	0	0	5	**0,1 %**
CZ	26	1	3	30	**0,5 %**
DK	TN	TN	TN	TN	
DE	2 839	9	38	2 886	**50,5 %**
EE	TN	TN	TN	TN	
IE	90	0	1	91	**1,6 %**
EL	10	0	0	10	**0,2 %**
ES	162	0	0	162	**2,8 %**
FR	167	0	7	174	**3,0 %**
HR	DN	DN	DN	DN	
IT	535	10	8	553	**9,7 %**
CY	TN	TN	TN	TN	
LV	8	0	5	13	**0,2 %**
LT	95	0	2	97	**1,7 %**
LU	18	0	2	20	**0,4 %**

HU	81	0	0	81	**1,4 %**
MT	DN	DN	DN	DN	
NL	340	0	20	360	**6,3 %**
AT	65	0	7	72	**1,3 %**
PL	296	3	10	308	**5,4 %**
PT	19	1	3	23	**0,4 %**
RO	201	4	3	208	**3,6 %**
SI	28	0	0	28	**0,5 %**
SK	21	0	0	21	**0,4 %**
FI	252	7	13	272	**4,8 %**
SE	TN	TN	TN	TN	
UK	149	22	5	176	**3,1 %**
Iš viso ES	**5 511**	**73**	**130**	**5 713**	**100 %**
	96,4 %	**1 %**	**2 %**	**100 %**	

DN: duomenų nepateikta; TN: tikrinimai neatlikti.

Šioje histogramoje susumuoti valstybėje narėje ištirti mėginiai ir gauti rezultatai:

4.2. Belgija. Mėginių skaičius: 123

		Mėginių skaičius: 123			
Maisto produktų kategorija	**Produktų realizavimo etape tirti maisto produktai**	**Atitinka reikalavimus**	**Neįmanoma nustatyti**	**Neatitinka reikalavimų**	**Taikytas CEN metodas**
Grūdai, sėklos, daržovės, vaisiai ir jų produktai	Džiovinti vaisiai	5	0	0	EN 1788
	Švieži grybai	3	0	0	EN 1788
	Tešlos gaminiai	7	6	1*	EN 1788
	Džiovintos daržovės ir daržovių produktai	4	0	0	EN 1788
Žuvys, vėžiagyviai, jūriniai bestuburiai ir jų produktai	Moliuskai	20	0	0	EN 1788
	Krevetės	18	0	0	EN 1788
Prieskoninės žolės ir prieskoniai	Šaldytos prieskoninės žolės ir prieskoniai	16	2	0	EN 1788
	Arbata	19	2	0	EN 1788
Mėsa ir mėsos produktai	Varlių kojelės	2	6	1*	EN 1788
Kita	Maisto papildai	10	0	1**	EN 1788
Iš viso:		**104**	**16**	**3**	
Iš viso tirtų mėginių skaičius, %		**85 %**	**13 %**	**2 %**	

* klaidingai paženklinta

** neleidžiama švitinti

4.3. Bulgarija. Mėginių skaičius: 5

		Mėginių skaičius: 5			
Maisto produktų kategorija	**Produktų realizavimo etape tirti maisto produktai**	**Atitinka reikalavimus**	**Neįmanoma nustatyti**	**Neatitinka reikalavimų**	**Taikytas CEN metodas**
Prieskoninės žolės ir prieskoniai	Džiovintos aromatinės žolės, prieskoniai ir augaliniai pagardai	4	0	0	EN 1788
	Arbata	1	0	0	EN 1788
Iš viso:		**5**	**0**	**0**	
Iš viso tirtų mėginių skaičius, %		**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.4. Čekija. Mėginių skaičius: 30

		Mėginių skaičius: 30			
Maisto produktų kategorija	**Produktų realizavimo etape tirti maisto produktai**	**Atitinka reikalavimus**	**Neįmanoma nustatyti**	**Neatitinka reikalavimų**	**Taikytas CEN metodas**
Grūdai, sėklos, daržovės, vaisiai ir jų produktai	Česnakai	3	0	0	EN 1788
	Greitai paruošiami makaronai	1	0	0	EN 1788
	Džiovinti grybai ar grybų produktai	3	0	0	EN 1788
Prieskoninės žolės ir prieskoniai	Džiovintos aromatinės žolės, prieskoniai ir augaliniai pagardai	8	1	0	EN 1788
	Žolelių arbata ir užpilai	2	0	0	EN 1788
Kita	Maisto papildai (jukų milteliai)*	4	0	1	EN 1788
	Sriuba*	5	0	2	EN 1788
Iš viso:		**26**	**1**	**3**	
Iš viso tirtų mėginių skaičius, %		**87 %**	**3 %**	**10 %**	

* Nustatyta, kad mėginiai buvo švitinti. Švitinti produktai nebuvo paženklinti. Apdorojimo būdas nebuvo nurodytas dokumentuose, kurie pateikiami kartu su švitintais maisto produktais arba kuriuose šie produktai nurodomi, todėl nebuvo įmanoma pasakyti, ar produktas buvo švitintas ES patvirtintoje įmonėje.

4.5. Danija

Dėl ribotų finansinių išteklių 2013 m. produktų realizavimo etape tikrinimai nebuvo atliekami.

4.6. Vokietija. Mėginių skaičius: 2 886

		Mėginių skaičius: 2 886			
Maisto produktų kategorija	**Produktų realizavimo etape tirti maisto produktai**	**Atitinka reikalavimus**	**Neįmanoma nustatyti**	**Neatitinka reikalavimų**	**Taikytas CEN metodas**
Grūdai, sėklos, daržovės, vaisiai ir jų produktai	Grūdų produktai	9	0	0	EN 1788 EN 1787
	Grūdai	1	0	0	EN 1787
	Džiovinti vaisiai	80	0	0	EN 13708 EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Švieži vaisiai	51	0	0	EN 1784 EN 1788 EN 1787
	Švieži grybai	14	0	0	EN 1788 EN 13751

	Džiovinti grybai ar grybų produktai	142	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Bulvės	10	0	0	EN 1788
	Ankštiniai augalai	66	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Džiovintos daržovės ir daržovių produktai	36	0	1*	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Šviežios daržovės	19	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
Žuvys, vėžiagyviai, jūriniai bestuburiai ir jų produktai	Vėžiagyviai, kiautuotieji moliuskai, midijos ir kiti vandens gyvūnai, įskaitant jų produktus	148	0	5**	EN 1786 EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Žuvys ir žuvų produktai	41	0	1	EN 1784 EN 1786 EN 1788
	Džiovintos žuvys ir jūros gėrybės	14	0	0	EN 1786 EN 1788 EN 13751
Prieskoninės žolės ir prieskoniai	Džiovintos aromatinės žolės, prieskoniai ir augaliniai pagardai	1124	6	3**	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Prieskoninės žolės ir prieskoniai (pagardai arba uždarai)	197	0	6*	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Arbata	201	0	1*	EN 1788 EN 1787 EN 13751
Mėsa ir mėsos produktai	Mėsa (išskyrus naminių paukščių ir laukinių gyvūnų mėsą)	31	0	0	EN 1784 EN 1786 EN 1787
	Mėsos produktai (išskyrus dešras)	48	0	0	EN 1784 EN 1786
	Kita	1	0	0	EN 1788 EN 1786 EN 1787 EN 13751
	Naminių paukščių mėsa	118	0	0	EN 1786
	Dešros gaminiai	30	0	0	EN 1784 EN 1786
Pienas ir pieno produktai	Sviestas su prieskoninėmis žolėmis	6	0	0	EN 1786
	Sūriai, kuriuose yra prieskonių ir (arba) prieskoninių žolių	41	0	0	EN 1788 EN 1787
	Pienas ir pieno produktai	1	0	0	EN 1787
Kita	Kava	0	0	1	EN 1788

	Maisto papildai	154	1	4	EN 1788 EN 13751
	Paruošti valgiai ir patiekalai	24	0	0	EN 1786 EN 1788 EN 13751
	Kita	33	0	0	EN 1788 EN 1786 EN 1787 EN 13751
	Dehidratuoti padažai ir sriubos	199	2	16*	EN 1788 EN 13751
Iš viso:		**2 839**	**9**	**38**	
Iš viso tirtų mėginių skaičius, %		**98 %**	**0 %**	**1 %**	

* klaidingai paženklinta
** klaidingai paženklinta ir (arba) neleidžiama švitinti
*** neleidžiama švitinti

4.7. Estija

Estijoje nėra laboratorijos, atliekančios su jonizuojančiąja spinduliuote susijusius tyrimus, todėl 2013 m. Estijoje produktų realizavimo etapu tikrinimų neatlikta. Be to, Estijos kompetentingų institucijų teigimu, nebuvo jokių įtartinų atvejų dėl rinkoje esančių galimų reikalavimų neatitinkančių švitintų maisto produktų.

4.8. Airija. Mėginių skaičius: 91

		Mėginių skaičius: 91			
Maisto produktų kategorija	**Produktų realizavimo etape tirti maisto produktai**	**Atitinka reikalavimus**	**Neįmanoma nustatyti**	**Neatitinka reikalavimų**	**Taikytas CEN metodas**
Grūdai, sėklos, daržovės, vaisiai ir jų produktai	Uogos	4	0	0	EN 1788 EN 13751
	Grūdai, sėklos, daržovės ir vaisiai	4	0	0	EN 1788 EN 13751
	Greitai paruošiami makaronai	1	0	0	EN 1788 EN 13751
	Pomidorų milteliai	1	0	0	EN 1788 EN 13751
Prieskoninės žolės ir prieskoniai	Džiovintos aromatinės žolės, prieskoniai ir augaliniai pagardai	1	0	0	EN 1788 EN 13751
	Prieskoninės žolės ir prieskoniai	26	0	0	EN 1788 EN 13751
Mėsa ir mėsos produktai	„Burger“ mišinys	1	0	0	EN 1788 EN 13751
Kita	Maisto papildai	52	0	1*	EN 1788 EN 13751
Iš viso:		**90**	**0**	**1**	
Iš viso tirtų mėginių skaičius, %		**99 %**	**0 %**	**1 %**	

* klaidingai paženklinta

4.9. Graikija. Mėginių skaičius: 10

		Mėginių skaičius: 10			
Maisto produktų kategorija	**Produktų realizavimo etape tirti maisto**	**Atitinka reikalavimus**	**Neįmanoma nustatyti**	**Neatitinka reikalavimų**	**Taikytas CEN metodas**

	produktai				
Prieskoninės žolės ir prieskoniai	Džiovintos aromatinės žolės, prieskoniai ir augaliniai pagardai	9	0	0	EN 13751
	Žolelių arbata ir užpilai	1	0	0	EN 13751
Iš viso:		**10**	**0**	**0**	
Iš viso tirtų mėginių skaičius, %		**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.10. Ispanija Mėginių skaičius: 162

		Mėginių skaičius: 162			
Maisto produktų kategorija	**Produktų realizavimo etape tirti maisto produktai**	**Atitinka reikalavimus**	**Neįmanoma nustatyti**	**Neatitinka reikalavimų**	**Taikytas CEN metodas**
Grūdai, sėklos, daržovės, vaisiai ir jų produktai	Džiovinti vaisiai	8	0	0	EN 13708
	Džiovinti grybai ar grybų produktai	12	0	0	EN 1788 EN 13751
	Riešutai	4	0	0	EN 1787
	Aliejingosios sėklos	32	0	0	EN 13751
	Džiovintos daržovės ir daržovių produktai	24	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
Žuvys, vėžiagyviai, jūriniai bestuburiai ir jų produktai	Žuvys ir žuvų produktai	17	0	0	EN 1786
Prieskoninės žolės ir prieskoniai	Džiovintos aromatinės žolės, prieskoniai ir augaliniai pagardai	45	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Žolelių arbata ir užpilai	10	0	0	EN 13751
Mėsa ir mėsos produktai	Mėsa	10	0	0	EN 1786
Iš viso:		**162**	**0**	**0**	
Iš viso tirtų mėginių skaičius, %		**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.11. Prancūzija. Mėginių skaičius: 174

		Mėginių skaičius: 174			
Maisto produktų kategorija	**Produktų realizavimo etape tirti maisto produktai**	**Atitinka reikalavimus**	**Neįmanoma nustatyti**	**Neatitinka reikalavimų**	**Taikytas CEN metodas**
Grūdai, sėklos, daržovės, vaisiai ir jų produktai	Grūdai, sėklos, daržovės ir vaisiai	54	0	0	EN 1787
	Kita	8	0	0	EN 1788
Žuvys, vėžiagyviai, jūriniai bestuburiai ir jų produktai	Krevetės	20	0	1*	EN 1786
Prieskoninės žolės ir prieskoniai	Džiovintos aromatinės žolės, prieskoniai ir augaliniai pagardai	44	0	2*	EN 1788
Mėsa ir mėsos produktai	Varlių kojelės	10	0	0	EN 1786
	Mėsa ir mėsos produktai	31	0	4*	EN 1784
Iš viso:		**167**	**0**	**7**	
Iš viso tirtų mėginių skaičius, %		**96 %**	**0 %**	**4 %**	

* klaidingai paženklinta

4.12. Italija. Mėginių skaičius: 553

		Mėginių skaičius: 553			
Maisto produktų kategorija	**Produktų realizavimo etape tirti maisto produktai**	**Atitinka reikalavimus**	**Neįmanoma nustatyti**	**Neatitinka reikalavimų**	**Taikytas CEN metodas**
Grūdai, sėklos, daržovės, vaisiai ir jų produktai	Grūdai	2	2	0	EN 1788 EN 13751
	Džiovinti vaisiai	8	0	0	EN 13708 EN 13784 EN 1787
	Švieži vaisiai	7	0	0	EN 13708 EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Česnakai	17	1	0	EN 1788 EN 13784 EN 13751
	Džiovinti grybai ar grybų produktai	14	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Riešutai	20	0	0	EN 13784 EN 1787 EN 13751
	Svogūnai	22	0	0	EN 1788 EN 13784 EN 13751
	Kitos daržovės	4	0	0	EN 1788 EN 13751
	Bulvės	26	0	0	EN 1788 EN 13784 EN 13751
	Ankštiniai augalai	12	0	0	EN 13784 EN 13751
Žuvys, vėžiagyviai, jūriniai bestuburiai ir jų produktai	Vėžiagyviai, kiautuotieji moliuskai, midijos ir kiti vandens gyvūnai, įskaitant jų produktus	95	1	0	EN 1788 EN 1786 EN 13751
	Žuvys ir žuvų produktai	18	0	0	EN 1786 EN 1788 EN 13784
	Krevetės	38	3	4	EN 1788 EN 13751
	Surimis	0	2	0	EN 1788
Prieskoninės žolės ir prieskoniai	Džiovintos aromatinės žolės, prieskoniai ir augaliniai pagardai	124	0	1*	EN 1788 EN 13784 EN 13783 EN 1787 EN 13751
	Augalinių maisto papildų sudedamosios dalys	25	0	1**	EN 1788 EN 13784 EN 13751

	Arbata	13	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
Mėsa ir mėsos produktai	Varlių kojelės	14	0	2	EN 1786 EN 13751
	Mėsa (išskyrus naminių paukščių ir laukinių gyvūnų mėsą)	36	0	0	EN 1786 EN 13784
	Naminių paukščių mėsa	39	0	0	EN 1786 EN 13784
Kita	Paruošti valgiai ir patiekalai	0	1	0	EN 1788
	Dehidratuoti padažai ir sriubos	1	0	0	EN 13751
	Iš viso:	**535**	**10**	**8**	
Iš viso tirtų mėginių skaičius, %		**97 %**	**2 %**	**1 %**	

* klaidingai paženklinta
** klaidingai paženklinta ir (arba) neleidžiama švitinti
*** klaidingai paženklinta ir (arba) švitinta ES nepatvirtintose įmonėse

4.13. Kipras

Kipre nėra laboratorijos, atliekančios su jonizuojančiąja spinduliuote susijusius tyrimus, todėl 2013 m. Kipre produktų realizavimo etapu tikrinimų neatlikta.

4.14. Latvija. Mėginių skaičius: 13

		Mėginių skaičius: 13			
Maisto produktų kategorija	**Produktų realizavimo etape tirti maisto produktai**	**Atitinka reikalavimus**	**Neįmanoma nustatyti**	**Neatitinka reikalavimų**	**Taikytas CEN metodas**
Prieskoninės žolės ir prieskoniai	Džiovintos aromatinės žolės, prieskoniai ir augaliniai pagardai	3	0	0	EN 1788
Kita	Maisto papildai	5	0	5*	EN 1788
	Iš viso:	**8**	**0**	**5**	
Iš viso tirtų mėginių skaičius, %		**62 %**	**0 %**	**38 %**	

* neleidžiama švitinti

4.15. Lietuva. Mėginių skaičius: 97

		Mėginių skaičius: 97			
Maisto produktų kategorija	**Produktų realizavimo etape tirti maisto produktai**	**Atitinka reikalavimus**	**Neįmanoma nustatyti**	**Neatitinka reikalavimų**	**Taikytas CEN metodas**
Kita	Maisto papildai	95	0	2*	EN 13783
	Iš viso:	**95**	**0**	**2**	
Iš viso tirtų mėginių skaičius, %		**98 %**	**0 %**	**2 %**	

* švitinta ES nepatvirtintose įmonėse

4.16. Liuksemburgas. Mėginių skaičius: 20

		Mėginių skaičius: 20			
Maisto produktų kategorija	**Produktų realizavimo etape tirti maisto produktai**	**Atitinka reikalavimus**	**Neįmanoma nustatyti**	**Neatitinka reikalavimų**	**Taikytas CEN metodas**

Žuvys, vėžiagyviai, jūriniai bestuburiai ir jų produktai	Neapdorotos, užšaldytos didžiosios krevetės	10	0	0	EN 1788
Mėsa ir mėsos produktai	Varlių kojelės	5	0	0	EN 1786
Kita	Maisto papildai	3	0	2*	EN 1788
Iš viso:		**18**	**0**	**2**	
Iš viso tirtų mėginių skaičius, %		**90 %**	**0 %**	**10 %**	

* *Liuksemburge švitinti neleidžiama, produktai įvežami iš JAV

4.17. Vengrija. Mėginių skaičius: 81

		Mėginių skaičius: 81			
Maisto produktų kategorija	**Produktų realizavimo etape tirti maisto produktai**	**Atitinka reikalavimus**	**Neįmanoma nustatyti**	**Neatitinka reikalavimų**	**Taikytas CEN metodas**
Prieskoninės žolės ir prieskoniai	Džiovintos aromatinės žolės, prieskoniai ir augaliniai pagardai	81	0	0	EN 1788
	Iš viso:	**81**	**0**	**0**	
Iš viso tirtų mėginių skaičius, %		**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.20. Nyderlandai: Mėginių skaičius: 360

		Mėginių skaičius: 360			
Maisto produktų kategorija	**Produktų realizavimo etape tirti maisto produktai**	**Atitinka reikalavimus**	**Neįmanoma nustatyti**	**Neatitinka reikalavimų**	**Taikytas CEN metodas**
Grūdai, sėklos, daržovės, vaisiai ir jų produktai	Kita	101	0	0	EN 1788 EN 13751
Žuvys, vėžiagyviai, jūriniai bestuburiai ir jų produktai	nurodoma tik kategorija	40	0	8*	EN 1788 EN 13751
Prieskoninės žolės ir prieskoniai	Nurodoma tik kategorija	83	0	1	EN 1788 EN 13751
Mėsa ir mėsos produktai	Nurodoma tik kategorija	3	0	0***	EN 1788 EN 13751
Kita	Dietiniai maisto produktai	3	0	0	EN 1788 EN 13751
	Maisto papildai	83	0	11**	EN 1788 EN 13751
	Naminiai paukščiai	27	0	0	EN 1788 EN 13751
	Iš viso:	**340**	**0**	**20**	
Iš viso tirtų mėginių skaičius, %		**94 %**	**0 %**	**6 %**	

* klaidingai paženklinta
** švitinta ES nepatvirtintose įmonėse
*** priežasčių nenurodyta

4.21. Austrija. Mėginių skaičius: 72

		Mėginių skaičius: 72			
Maisto produktų kategorija	**Produktų realizavimo etape tirti maisto produktai**	**Atitinka reikalavimus**	**Neįmanoma nustatyti**	**Neatitinka reikalavimų**	**Taikytas CEN metodas**
Žuvys, vėžiagyviai, jūriniai bestuburiai ir jų produktai	Vėžiagyviai, kiautuotieji moliuskai, midijos ir kiti vandens gyvūnai, įskaitant jų produktus	20	0	2**	EN 1786
Prieskoninės žolės ir prieskoniai	Džiovintos aromatinės žolės, prieskoniai ir augaliniai pagardai	30	0	0	EN 1788 EN 13751
Kita	Dehidratuoti padažai ir sriubos	15	0	5*	EN 1788 EN 13751
	Iš viso:	**65**	**0**	**7**	

Iš viso tirtų mėginių skaičius, %	90 %	0 %	10 %	

* klaidingai paženklinta
** neleidžiama švitinti

4.22. Lenkija. Mėginių skaičius: 308

		Mėginių skaičius: 308			
Maisto produktų kategorija	**Produktų realizavimo etape tirti maisto produktai**	**Atitinka reikalavimus**	**Neįmanoma nustatyti**	**Neatitinka reikalavimų**	**Taikytas CEN metodas**
Grūdai, sėklos, daržovės, vaisiai ir jų produktai	Uogos	1	0	0	EN 1787
	Grūdai, sėklos, daržovės, vaisiai	1	0	0	EN 1784
	Džiovinti vaisiai	4	0	0	EN 13708
	Švieži vaisiai	2	0	0	EN 1784 EN 1788
	Tropiniai vaisiai	7	0	0	EN 1784 EN 1788
	Česnakai	13	0	0	EN 1788
	Švieži grybai; džiovinti grybai ar grybų produktai	1	0	0	EN 1788
	Svogūnai	1	0	0	EN 1788
	Bulvės	2	0	0	EN 1788
	Ankštiniai augalai	3	0	0	EN 1788
	Sriubos	1	0	0	EN 1788
	Arbata	1	0	0	EN 1788 EN 13751
	Džiovintos daržovės ir daržovių produktai	1	0	0	EN 1788
	Šviežios daržovės	1	0	0	EN 1788
Žuvys, vėžiagyviai, jūriniai bestuburiai ir jų produktai	Užšaldyti vėžiagyviai arba moliuskai	1	0	0	EN 1788
	Vėžiagyviai, kiautuotieji moliuskai, midijos ir kiti vandens gyvūnai, įskaitant jų produktus	5	0	0	EN 1786
	Žuvys ir žuvų produktai	15	0	0	EN 1786
	Krevetės	4	0	0	EN 13751
Prieskoninės žolės ir prieskoniai	Džiovintos aromatinės žolės, prieskoniai ir augaliniai pagardai	63	0	0	EN 1788 EN 13751
	Česnakai	4	0	0	EN 1788
	Žolelių arbata ir užpilai	1	0	0	EN 13751
	Šviežios prieskoninės žolės ir prieskoniai	3	0	0	EN 1788
	Kita	1	0	0	EN 1788
	Arbata	1	0	0	EN 1788 EN 13751
	Džiovintos daržovės ir daržovių produktai	2	0	0	EN 1788
Mėsa ir mėsos produktai	Mėsa	9	0	0	EN 1784 EN 1786
	Mėsa (išskyrus naminių paukščių ir laukinių gyvūnų mėsą)	5	0	0	EN 1784 EN 1786

	Įvairių paukščių, kengūrų, kiškių mėsa	5	0	0	EN 1784 EN 1786
	Naminių paukščių mėsa	5	0	0	EN 1784 EN 1786
Pienas ir pieno produktai	Sūriai, kuriuose yra prieskonių ir (arba) prieskoninių žolių	32	1	7*	EN 1788
	Varškės sūris	4	0	0	EN 1788
	Brandintas sūris	1	1	0	EN 1788
	Pienas ir pieno produktai	3	0	0	EN 1788
Kita	Uogos	1	0	0	EN 1787
	Džiovinti vaisiai	2	0	0	EN 13708
	Dietiniai maisto produktai	8	0	1**	EN 1788 EN 13751
	Maisto papildai	19	0	2***	EN 1788 EN 13751
	Tropiniai vaisiai	2	0	0	EN 1784 EN 1788
	Žolelių arbata ir užpilai	2	0	0	EN 13751
	Švieži grybai; Džiovinti grybai ar grybų produktai	10	0	0	EN 1788
	Kita	1	0	0	EN 1788
	Dehidratuoti padažai ir sriubos	19	0	0	EN 1788
	Sriubos	5	1	0	EN 1788
	Arbata	23	0	0	EN 1788 EN 13751
	Džiovintos daržovės ir daržovių produktai	1	0	0	EN 1788
Iš viso:		**296**	**3**	**10**	
Iš viso tirtų mėginių skaičius, %		**96 %**	**1 %**	**3 %**	

* klaidingai paženklinta
** neleidžiama švitinti
*** kita priežastis, klaidingai paženklinta

4.23. Portugalija Mėginių skaičius: 23

		Mėginių skaičius: 23			
Maisto produktų kategorija	**Produktų realizavimo etape tirti maisto produktai**	**Atitinka reikalavimus**	**Neįmanoma nustatyti**	**Neatitinka reikalavimų**	**Taikytas CEN metodas**
Prieskoninės žolės ir prieskoniai	Džiovintos aromatinės žolės, prieskoniai ir augaliniai pagardai	6	0	0	EN 13751
	Žolelių arbata ir užpilai	1	0	0	EN 13751
Kita	Maisto papildai	12	1	3*	EN 13751
Iš viso:		**19**	**1**	**3**	
Iš viso tirtų mėginių skaičius, %		**83 %**	**4 %**	**13 %**	

* neleidžiama švitinti

4.24. Rumunija: Mėginių skaičius: 208

		Mėginių skaičius: 208			
Maisto produktų	**Produktų realizavimo**	**Atitinka**	**Neįmanoma**	**Neatitinka**	**Taikytas**

kategorija	etape tirti maisto produktai	reikalavimus	nustatyti	reikalavimų	CEN metodas
Grūdai, sėklos, daržovės, vaisiai ir jų produktai	Džiovinti vaisiai	1	0	0	EN 13751
	Sėklos	13	0	0	EN 13751
	Džiovintos daržovės ir daržovių produktai	3	0	0	EN 13751
Prieskoninės žolės ir prieskoniai	Džiovintos aromatinės žolės, prieskoniai ir augaliniai pagardai	133	4	3*	EN 1788 EN 13751
	Žolelių arbata ir užpilai	22	0	0	EN 1788 EN 13751
	Arbata	5	0	0	EN 13751
Kita	Dietiniai maisto produktai	2	0	0	EN 13751
	Maisto papildai	22	0	0	EN 1788 EN 13751
Iš viso:		**201**	**4**	**3**	
Iš viso tirtų mėginių skaičius, %		**97 %**	**2 %**	**1 %**	

* švitinta ES nepatvirtintose įmonėse

4.25. Slovėnija. Mėginių skaičius: 28

		Mėginių skaičius: 28			
Maisto produktų kategorija	**Produktų realizavimo etape tirti maisto produktai**	**Atitinka reikalavimus**	**Neįmanoma nustatyti**	**Neatitinka reikalavimų**	**Taikytas CEN metodas**
Grūdai, sėklos, daržovės, vaisiai ir jų produktai	Uogos	5	0	0	EN 1787 EN 13751
	Česnakai	5	0	0	EN 1788 EN 1786 EN 13751
Prieskoninės žolės ir prieskoniai	Džiovintos aromatinės žolės, prieskoniai ir augaliniai pagardai	5	0	0	EN 1787 EN 13751
	Arbata	5	0	0	EN 13751 EN 1787
Mėsa ir mėsos produktai	Vištienos sultinys	1	0	0	EN 1788 EN 1786 EN 13751
	Mėsa ir mėsos produktai	2	0	0	EN 1788 EN 1786 EN 13751
	Naminių paukščių mėsa	3	0	0	EN 1788 EN 1786 EN 13751
Kita	Sriuba	2	0	0	EN 1788 EN 1786 EN 13751
Iš viso:		**28**	**0**	**0**	
Iš viso tirtų mėginių skaičius, %		**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.26. Slovakija. Mėginių skaičius: 21

		Mėginių skaičius: 21			
Maisto produktų kategorija	**Produktų realizavimo etape tirti maisto produktai**	**Atitinka reikalavimus**	**Neįmanoma nustatyti**	**Neatitinka reikalavimų**	**Taikytas CEN metodas**

Prieskoninės žolės ir prieskoniai	Kita	4	0	0	EN 1784 EN 1788
Mėsa ir mėsos produktai	Kita	1	0	0	EN 1784 EN 1788
Pienas ir pieno produktai	Brandintas sūris	1	0	0	EN 1784
Kita	Kita	15	0	0	EN 1784 EN 1788
Iš viso:		**21**	**0**	**0**	
Iš viso tirtų mėginių skaičius, %		**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.27. Suomija Mėginių skaičius: 272

		Mėginių skaičius: 272			
Maisto produktų kategorija	**Produktų realizavimo etape tirti maisto produktai**	**Atitinka reikalavimus**	**Neįmanoma nustatyti**	**Neatitinka reikalavimų**	**Taikytas CEN metodas**
Grūdai, sėklos, daržovės, vaisiai ir jų produktai	Uogos	14	0	1*	EN 13751
	Grūdų produktai	8	0	0	EN 13751
	Džiovinti vaisiai	3	0	0	EN 13751
	Džiovinti grybai ar grybų produktai	2	0	0	EN 13751
	Riešutai	0	0	4*	EN 13751
	Džiovintos daržovės ir daržovių produktai	30	0	0	EN 13751
Prieskoninės žolės ir prieskoniai	Džiovintos aromatinės žolės, prieskoniai ir augaliniai pagardai	111	1	2**	EN 13751
	Žolelių arbata ir užpilai	7	0	0	EN 13751
	Arbata	19	0	1*	EN 13751
Kita	Amino rūgšties preparatas	1	0	0	EN 13751
	Gėrimų sudedamosios dalys	8	0	0	EN 13751
	Susmulkintos kakavos pupelės	1	0	0	EN 13751
	Maisto priedai	1	0	0	EN 13751
	Dietiniai maisto produktai	1	0	0	EN 13751
	Maisto papildai	33	5	4*	EN 13751
	Paruošti valgiai ir patiekalai	7	1	1*	EN 13751
	Baltyminiai produktai	2	0	0	EN 13751
	Dehidratuoti padažai ir sriubos	4	0	0	EN 13751
Iš viso:		**252**	**7**	**13**	
Iš viso tirtų mėginių skaičius, %		**93 %**	**3 %**	**5 %**	

* klaidingai paženklinta, švitinta ES nepatvirtintose įmonėse, neleidžiama švitinti
** klaidingai paženklinta, švitinta ES nepatvirtintose įmonėse

4.28. Švedija

2013 m. tikrinimų produktų realizavimo etape neatlikta.

4.29. Jungtinė Karalystė. Mėginių skaičius: 176

		Mėginių skaičius: 176			
Maisto produktų kategorija	**Produktų realizavimo etape tirti maisto produktai**	**Atitinka reikalavimus**	**Neįmanoma nustatyti**	**Neatitinka reikalavimų**	**Taikytas CEN metodas**
Grūdai, sėklos, daržovės, vaisiai ir jų produktai	Česnakai	3	1	0	EN 13751
	Greitai paruošiami makaronai	34	8	4*	EN 1788 EN 13751
	Mangų čatnis	1	0	0	EN 13751
	Riešutai	1	0	0	EN 13751
	Ryžių trapučiai	1	0	0	EN 13751
Prieskoninės žolės ir prieskoniai	Džiovintos aromatinės žolės, prieskoniai ir augaliniai pagardai	84	6	0	EN 1788 EN 13751
	Kario pasta	1	0	0	EN 13751
	Žolelių arbata ir užpilai	1	1	0	EN 13751

	Šviežios prieskoninės žolės ir prieskoniai	5	1	0	EN 13751
	Arbata	2	0	0	EN 13751
Kita	Kava	1	0	0	EN 13751
	Maisto papildai	11	4	1*	EN 1788 EN 13751
	Dehidratuoti padažai ir sriubos	4	1	0	EN 13751
Iš viso:		**149**	**22**	**5**	
Iš viso tirtų mėginių skaičius, %		**85 %**	**13 %**	**3 %**	

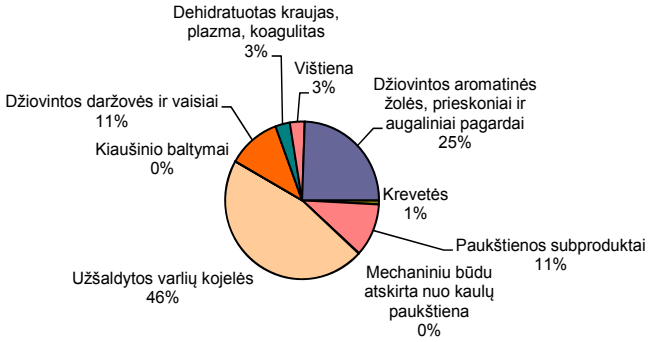
* klaidingai paženklinta, švitinta ES nepatvirtintose įmonėse, neleidžiama švitinti

5. SANTRAUKA

Šioje ataskaitoje nagrinėjamas 2013 m. sausio 1 d.–gruodžio 31 d. laikotarpis. Joje apibendrinama Europos Komisijai 26 valstybių narių pateikta informacija. Malta ir Kroatija 2013 m. duomenų nepateikė.

2013 m. 13 valstybių narių veikė pagal Direktyvos 1999/2/EB 7 straipsnio 2 dalį patvirtintos 25 švitinimo įmonės. Viena nauja švitinimo įmonė patvirtinta Ispanijoje. Nebuvo uždaryta nė viena patvirtinta įmonė. 2013 m. septyniose švitinimo įmonėse neatlikta jokio maisto produktų švitinimo.

ES valstybėse narėse jonizuojančiąja spinduliuote iš viso apdorota 6 876 tonos maisto produktų, iš jų 84 proc. apdorota trijose valstybėse narėse: Belgijoje (49,4 proc.), Nyderlanduose (24,4 proc.) ir Ispanijoje (12,7 proc.). Dažniausiai apdorotos dvi prekės – varlių kojelės (46,4 proc.) ir džiovintos aromatinės žolės bei prieskoniai (24,4 proc.). Palyginti su 2012 m., bendras ES švitintų produktų kiekis sumažėjo 14 proc. (7 972 tonomis).

Informaciją apie produktų realizavimo etapu atliktus tikrinimus pateikė 26 valstybės narės. 2013 m. analitinių tikrinimų vykdant oficialiąją kontrolę ir kitus tikrinimus neatlikta keturiose valstybėse narėse.

2013 m. 22 valstybėse narėse iš viso buvo paimta 5 713 mėginių. Trijose valstybėse narėse paimta 66 proc. mėginių (Vokietijoje – 50,5 proc., Italijoje – 9,7 proc., Nyderlanduose – 6,3 proc.; 2012 m. Vokietijoje – 52,4 proc., Nyderlanduose – 7,2 proc. ir Jungtinėje Karalystėje – 6,2 proc.) Vokietija buvo ir tebėra realizavimo etapu atliekamos maisto produktų kontrolės lyderė. 5 511 mėginių (96,5 proc.) atitiko Direktyvos 1999/2/EB reikalavimus, 130 mėginių (2,3 proc.) reikalavimų neatitiko, o 73 mėginių (1,5 proc.) atveju gauti rezultatai, iš kurių neįmanoma nustatyti, ar mėginiai atitinka reikalavimus. Dvi pagrindinės ištirtų mėginių neatitikties reikalavimams priežastys buvo panašios į ankstesniais metais nustatytas priežastis – netinkamas ženklinimas ir draudžiamas švitinimas, taip pat švitinimas ES nepatvirtintose įmonėse. Kiekvienoje lentelėje, kurioje nurodyti kiekvienoje valstybėje narėje atlikti tyrimai, pateiktos neatitikties reikalavimams priežastys.

6. KOMISIJOS ATASKAITOS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI DĖL 2012 M. JONIZUOJANČIĄJA SPINDULIUOTE APDOROTŲ MAISTO SUDEDAMŲJŲ DALIŲ (COM(2014) 52 *FINAL*) KLAIDŲ IŠTAISYMAS

Šiuo klaidų ištaisymu Ispanijai skirtas įrašas (4.10 skyrius) pakeičiamas taip:

4.10. Ispanija

Produktų realizavimo etape tirti maisto produktai	**Mėginių skaičius: 141**			**Taikytas CEN metodas**
	Atitinka reikalavimus	**Neįmanoma nustatyti**	**Neatitinka reikalavimų**	
Džiovintos aromatinės žolės, prieskoniai ir augaliniai pagardai	77	1	0	EN 1788; EN 13751; EN 1787
Žuvys ir žuvų produktai	30	0	0	EN 1786
Žolelių arbata ir užpilai	8	0	0	EN 13751
Mėsa ir mėsos produktai	2	0	0	EN 1786
Džiovinti grybai ar grybų produktai	9	0	0	EN 1788; EN 13751
Riešutai	6	0	0	EN 1787
Džiovintos daržovės	8	0	0	EN 13751; EN 1787
Iš viso:	**140**	**1**	**0**	
Iš viso tirtų mėginių skaičius, %	**99 %**	**1 %**	**0 %**	